

Pannon-Víz

Az egyajánlatos közbeszerzések csökkentését szolgáló intézkedési terv

2024.

Hatályba lépés napja: 2024. március 31.

PANNON-VÍZ
Regionális Önkormányzati
Vízüzem-szolgáltató Zrt.
9025 Győr, Országút u. 4.
1.

Az intézkedési tervet jóváhagyom:

Horváth Ottó

vezérigazgató

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. Alapelvek, az Intézkedési terv célja, hatálya

- (1) A Pannon-Víz Zrt. a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban Kbt.) 5. § (1) bekezdés e) pontja, illetve a Kbt. 6. § szerint minősül Ajánlatkérőnek.
- (2) A magyarországi közbeszerzésekkel kapcsolatban fontos európai uniós elvárás a verseny szintjének javítása. A közbeszerzésekben a piaci verseny előnyös, hiszen, ha egy-egy szerződés elnyeréséért több gazdasági szereplő versenyez, az alacsonyabb árakhoz, illetve jobb ár-érték arányú termékek és szolgáltatások beszerzéséhez vezet. A verseny a piaci szereplőket egyúttal hatékonyabb működésre készíteti és a verseny az innovációra is kedvező hatással lehet. A verseny által elért jobb beszerzési árak, illetve jobb minőség pedig az adófizetők szempontjából előnyös, hiszen javulhat a közberuházások, közszolgáltatások minősége a közpénzfelhasználás hatékonyságának növelésével. A jobb versenyhelyzet tehát a hatékony és felelős gazdálkodás közbeszerzési alapelvének érvényesülését is elősegíti, valamint uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések esetén e források hatékonyabb felhasználását is biztosítja.
- (3) *A közbeszerzések hatékonyságának javítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1027/2021. (II. 5.) Korm. határozat 1. pontja alapján a Kormány célul tűzte ki, hogy az egyajánlatos közbeszerzések Európai Unió módszertana szerinti arányát 15 %-os szintnél alacsonyabb mértékűre kell csökkenteni. Az egyajánlatos közbeszerzések csökkentése fontos európai uniós elvárás is, amelyet az Európai Bizottság részére benyújtott Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervben is vállalt Magyarország.*
- (4) A közbeszerzésekben a verseny hiányának számos oka lehet. A verseny korlátozása egyrészt eredhet abból, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást nem megfelelően készíti elő, az eljárásban pedig versenyt korlátozó feltételeket határoz meg, de az ajánlatkérő és a piaci szereplők között fennálló összeférhetlenségi helyzet is előidézheti a korlátozott ajánlattételt. Másrészt a korlátozott versenyt a piaci szereplők magatartása vagy az adott beszerzési tárgy vonatkozásában fennálló piac szerkezete is okozhatja. Előfordulhat, hogy egy adott beszerzési tárgy piacán kevés szereplő van jelen, akik jogellenesen megállapodnak egymással az ajánlattétel tényéről vagy feltételeiről.

- Az is előfordulhat, hogy a piac olyan jellemzője okoz problémát, amely nem az ajánlatkérői vagy ajánlattevői oldal hibájából adódik, így ha egy szolgáltatás közbeszerzési piacán eleve kevés szereplő van jelen, a rendelkezésre álló kapacitások szűkössége is okozhatja azt, hogy adott eljárásban csak egy ajánlat érkezik. Egyes beszerzési tárgyak esetén pedig azért tud csupán egyetlen ajánlattevő ajánlatot tenni, mert előfordulhat, hogy monopol helyzetben, egyedüli szereplőként van jelen az érintett piacon, például kizárólagos jogok fennállása vagy szellemi tulajdonjogok birtoklása miatt.
- (5) A verseny hiányának okai azonban sok esetben kiküszöbölhetők, illetve különféle intézkedésekkel az egyajánlatos közbeszerzések kockázata csökkenthető. A jogalkotó álláspontja szerint annak feltárására és kezelésére, hogy valamely ajánlatkérő beszerzési gyakorlata nem tesz lehetővé megfelelő szintű versenyt, maga az érintett ajánlatkérő tudja a leghatékonyabb lépéseket megtenni. Ezért a jogszabályi szinten a jogalkotó által előírt konkrét intézkedéseken túl az egyajánlatos közbeszerzések csökkentésére vonatkozóan az adott ajánlatkérőre vonatkozó tervezett intézkedéseket maga az ajánlatkérő határozhatja meg - illetve a jogszabályban foglalt esetekben köteles meghatározni - egy intézkedési terv összeállításával.
- (6) A közbeszerzésekben a verseny növelése érdekében a Kormány megalkotta az *egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről* szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Korm. rendelet). A Pannon-Víz Zrt. a Korm. rendelet. 5. § (1) bekezdése értelmében a tárgyévre vonatkozóan intézkedési tervet (a továbbiakban: intézkedési terv) köteles készíteni az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentésére vonatkozóan, az adott évre irányadó közbeszerzési tervére figyelemmel.
- (7) Az ajánlatkérő az intézkedési tervet a tárgyév március 31-ig a honlapján nyilvánosan közzéteszi.

1.2. Az intézkedési terv elkészítéséért, aktualizálásáért felelős szervezeti egység meghatározása

- (1) Az intézkedési terv elkészítéséért, módosításáért és végrehajtásáért a Gazdasági Igazgató felelős.

1.3. Az „egyajánlatos közbeszerzés” definiálása

- (1) Az egyajánlatos közbeszerzés fogalma valamennyi olyan közbeszerzés útján megkötött szerződést magába foglal, amelynek elnyerése érdekében csupán egy gazdasági szereplő nyújtott be ajánlatot.
- (2) Az egyajánlatos közbeszerzések aránya kiszámításához figyelembe veendő főbb szempontokat a Korm. rendelet 4. §-a határozza meg. Ennek keretében, ha egy közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő a Kbt. 61. § (5) bekezdésével összhangban részajánlattételi lehetőséget biztosít, akkor a statisztika szempontjából minden egyes rész külön közbeszerzést jelent, tehát az egyajánlatos közbeszerzések számát, eljárási részenként kell megállapítani. Ezekben belül egy ajánlatosnak az a közbeszerzés minősül, ahol csak egy ajánlattevő nyújt be ajánlatot. Ha több ajánlat is érkezik, akkor a közbeszerzés nem minősül egyajánlatosnak, függetlenül attól, hogy a beérkezett ajánlatok közül később hány bizonyul érvényesnek.
- (3) Az arányok kiszámításakor az érintett közbeszerzések vonatkozásában az eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételének időpontja irányadó.
- (4) A Korm. rendelet 4. §-ának (3) bekezdése értelmében az egyajánlatos közbeszerzések aránya nem tartalmazza a következőket: az eredménytelen közbeszerzési eljárásokat vagy eljárási részeket, a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásokat, a keretmegállapodás alapján megvalósított beszerzéseket, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokat és a hirdetmény nélküli koncessziós beszerzési eljárásokat.
- (5) A Korm. rendelet 5. §-a értelmében az intézkedési terv készítésére való kötelezettség meghatározásakor az egyajánlatos közbeszerzések aránya az uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzések összessége vonatkozásában releváns.

2. KORÁBBI KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK ELEMZÉSE

2.1. Közbeszerzések elemzése

2.1.1. 2023. évi közbeszerzési eljárások vizsgálata

- (1) A miniszter a Pannon-Víz Zrt-t, mint az EKR adatait alapul véve az intézkedési terv közzétételére kötelezett ajánlatkérőt - megjelölve az egyajánlatos közbeszerzések arányát és a lefolytatott közbeszerzések darabszámát - írásban értesítette.
- (2) Az értesítésben foglaltak szerint a Pannon-Víz Zrt. a 2023. évben 2 darab, az uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzési eljárást folytatott le. A 2 darab uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzési eljárás összesen 7 darab részből állt. A 2 darab uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzési eljárás 7 darab részéből összesen 3 darab rész volt érintett, mint egyajánlattevős. Összesen az egyajánlattevős részek aránya 42,86 % volt.
- (3) A közbeszerzési eljárások tárgyának elemzése:
- A beszerzés tárgya tekintetében ebből 1 db árubeszerzés, 1 db szolgáltatás megrendelése volt, míg építési beruházás a vizsgált időszakban 0 db volt. Az 1 darab árubeszerzés és az 1 db szolgáltatás megrendelés tárgyú eljárás közül 3 db rész volt egyajánlattevős. A 2 darab közbeszerzési eljárásban összesen 7 darab eljárási rész volt.
 - A CPV kódok esetében az alábbi CPV kódok voltak érintettek az egyajánlattevős közbeszerzésekben:

CPV kód	Eljárások száma	Részek száma	Egyajánlattevős eljárási részek száma	Volt-e előzetes piaci konzultáció
66510000 Biztosítási szolgáltatások	1 darab	6 darab	3 darab	igen
09310000-5 Villamos energia	1 darab	1 darab	0 darab	nem

A fent rögzített adatoknak megfelelően Pannon-Víz Zrt. a „Biztosítási szolgáltatások beszerzése 6 részben” tárgyú közbeszerzési eljárásban nem írta elő a Kbt. 75. § (2) bek. e) pont szerinti eredménytelenségi okot, előzetes piaci konzultációt tartott az eljárás megindítása előtt.

A fent rögzített adatoknak megfelelően Pannon-Víz Zrt. a „(PTS-411) villamos energia beszerzése” közbeszerzési eljárásban nem írta elő a Kbt. 75. § (2) bek. e) pont szerinti eredménytelenségi okot. Ajánlatkérő tárgyi eljárást megelőzően előzetes piaci konzultációt nem tartott. Tárgyi eljárásban összesen 2 darab ajánlat érkezett.

3. RÉSZLETES RENDELKEZÉSEK

3.1. Intézkedési terv

3.1.1. Tervezett intézkedések

(1) A Pannon-Víz Zrt. a Korm. rendeletben foglalt kötelezettsége alapján az alábbi intézkedési tervet állította össze a 2024. évre:

- a. Pannon-Víz Zrt 2024. évre vonatkozó közbeszerzése tervében foglalt valamennyi beszerzés esetében az Ajánlatkérő a korábbinál szélesebb körű piackutatást igyekszik végezni a piac szereplőinek, illetve az általuk forgalmazott termékek és/vagy nyújtott szolgáltatások paramétereinek részletesebb megismerése érdekében. A piackutatás eredményét Ajánlatkérő a közbeszerzési műszaki leírás elkészítése során fel kívánja használni oly módon, hogy az lehetővé tegye valamennyi, az ajánlatkérői elvárásoknak megfelelő eszközt forgalmazó piaci szereplő közbeszerzési eljárásban való részvételét. A piackutatást Ajánlatkérő azokban az esetekben, ahol fennáll a mindössze egy ajánlat beérkezésének veszélye, előzetes piaci konzultációval egészíti ki, melynek során a piac szereplői a műszaki leíráshoz, szerződéstervezethez észrevételeket tehetnek. Vélhetően egyre nagyobb számban fognak élni a gazdasági szereplők is az előzetes piaci konzultáció adta lehetőséggel. Ennek eredményeképpen Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás dokumentumait - a beszerzési igények szem előtt tartása mellett - a verseny szélesítése érdekében kívánja módosítani.

- b. A vegyszerek olyan anyagok beszerzése várható, melyek vonatkozásában a piaci szereplők száma korlátozott. Ezen esetekben is az előzetes piaci konzultáció kínál lehetőséget a piac szereplőinek felkutatására, illetve a közbeszerzési műszaki leírás olyan módon történő meghatározására, mely több potenciális ajánlattevő eljárásban való részvételét teszi lehetővé.
- c. Ajánlatkérő a takarítások terén szintén széles körben tervezi közbeszerzési eljárások lefolytatását 2024-ban is. Ezek között a Pannon-Víz Zrt valamennyi működési területén megtalálható épületek takarítása megtalálható. Ezen közbeszerzési eljárás esetében, ahol nagy a valószínűsége mindössze egy ajánlat érkezne az eljárás több részére is, az előzetes piaci konzultáció járulhat hozzá a versenysemleges műszaki leírás kialakításához, ezáltal a verseny szélesítéséhez, mely az egyajánlattevős eljárások számának csökkenéséhez vezetett.
- d. Ajánlatkérő 2024-ban tervezi lefolytatni és szerződéskötéssel zárni a vízmérő órák beszerzését, közbeszerzési eljárás keretében. Ebben az esetben a piackutatás és az eljárás előkészítése már 2023-ben megkezdődött. Ajánlatkérő a piac alapos felméréseivel és a közbeszerzési műszaki leírás gondos összeállításával igyekszik biztosítani, hogy az érdeklődő gazdasági szereplők egyenlő eséllyel tehessenek ajánlatot.

A verseny szélesítése érdekében valamennyi beszerzési tárgy körében Ajánlatkérő különös gondot igyekszik fordítani az eljárások alapos előkészítésére, az igénylő szervezeti egységekkel, az eljárásban részt vevő szakértőkkel való egyeztetésekre, melyek lehetővé teszik a közbeszerzés tárgyával kapcsolatos igények minél pontosabb megismerését, valamint a korábbi, hasonló tárgyú eljárások során szerzett tapasztalatok megosztását. Ettől a folyamattól Ajánlatkérő azt várja, hogy a vonatkozó jogszabályok által meghatározott kereteken belül minél rugalmasabban legyen képes a felhasználói igények kezelésére, valamint a legmegfelelőbb, tényleges versenyt lehetővé tevő beszerzési forma megtalálására. Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásokat lefolytató munkavállalók folyamatos képzésével is azt kívánja elérni, hogy minden esetben a beszerzési igényeknek leginkább megfelelő eljárástípus kerüljön kiválasztásra, alkalmazva a Kbt. által kínált sajátos beszerzési módszereket is.

Ajánlatkérő valamennyi felmerülő és közbeszerzést érintő kérdés esetében megkeresi a közbeszerzési tanácsadóját és szakvéleményt vagy állásfoglalást kiállítását kéri a jogszabályoknak megfelelő megoldás megtalálása érdekében.

Fentiekén túl Ajánlatkérő törekszik arra, hogy az egyes eljárásokban az ajánlattételre megfelelő időt biztosítson, figyelemmel az esetleges ünnepnapokra és munkaszüneti napokra is. Az ajánlatokat igyekszik a lehető leggyorsabban elbírálni, ezzel is ösztönözve a gazdasági szereplőket az ajánlattételre.

3.1.2. Időkeret

(1) Az intézkedési terv megvalósításának időtartama: **2024. december 31.**

3.1.3. Az intézkedési terv megvalósításába bevontak köre, felelősök

- (1) Az intézkedési terv végrehajtásába valamennyi szervezeti egységnek részt kell vennie, aki a tárgyévben részt vesz közbeszerzési eljárás előkészítésében és végrehajtásában.
- (2) Az intézkedési terv végrehajtásáért felelős szervezeti egység: Műszaki és Fejlesztési Osztály
- (3) Az intézkedési terv végrehajtásának ellenőrzése és értékelése: Minden év lezárását követő 30 napon belül kimutatás készül az érintett eljárásokról és a korábban alkalmazott intézkedések eredményeiről, tapasztalatairól.